

PRESENTACIÓ DE LLIBRE

L'estudi des orígens de la modernitat arquitectònica en el període de la Il·lustració a les ciutats catalanes mitjanes són analitzats a través de Girona

Es presenta el llibre de l'arquitecte Ramon Ripoll Masferrer “L'arquitecte, l'arquitectura i la ciutat: Girona 1760-1835” al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Girona

Girona, 13 de febrer de 2005.- L'Ajuntament de Girona i la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya presenten el llibre “**L'arquitecte, l'arquitectura i la ciutat: Girona 1760-1835**” editat pel Publicacions de l'Abadia de Montserrat amb la col·laboració d'ambdues entitats. La presentació i conferència tindrà lloc el proper **dimarts 14 de febrer de 2006 a les vuit del vespre** al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Girona (Pl. del Vi, 1. Girona), i comptarà amb la participació d'Anna Pagans, alcaldessa de Girona, Ricard Turon, vocal de Projecció i Cultura de la Demarcació de Girona del COAC, i de Josep M. Nolla, catedràtic d'Arqueologia de la Universitat de Girona.

L'arquitecte, l'arquitectura i la ciutat: Girona 1760-1835 és l'estudi dels orígens de la modernitat arquitectònica en el període de la Il·lustració a les ciutats catalanes mitjanes. Un estudi que vol demostrar que el nou arquitecte acadèmic, amb la renovada ètica professional, el nou racionalisme arquitectònic i els canvis en la manera de fer ciutat, trenca amb la ciutat post-medieval i comença a introduir les bases teòriques de la futura modernitat urbana. Una investigació que evidencia que aquesta evolució professional expressa la voluntat de la modernitat de transformar el present a partir de la realitat històrica. Per tant, per aquest treball es decidí comprovar que aquests canvis seran presents, amb intensitats i ritmes diferents, a la majoria de ciutats catalanes. Tanmateix aquest llibre reafirma que l'arquitecte il·lustrat, igual que l'arquitecte actual, critica la història, aprèn de la història i transforma l'espai com un procés més de l'evolució històrica. Un individu que comença a veure la realitat amb la seva pròpia sensibilitat i el seu propi raonament. Una investigació que desgrana la complexa realitat històrica i arquitectònica d'aquest període a partir d'una extensíssima documentació. Un estudi que utilitza la situació professional, arquitectònica i urbana de la ciutat de Girona com exemple d'evolució urbana (amb tot tipus d'ambivalències i contrarietats) propi de les ciutats mitjanes catalanes d'aquesta època.

Així, aquest llibre tracta sobre un període de l'arquitectura històrica catalana en que la ciutat de Girona agafa un protagonisme especial (respecte a les grans ciutats del Principat) com exemple d'espai urbà amb tot tipus de tensions socials, polítiques i culturals pròpies de la il·lustració. Un període en el que es comença a entreveure la necessitat de posar cada vegada més la ciutat al servei de tots els ciutadans.

[Clica aquí per descarregar-te la coberta del llibre](#)

FITXA TÈCNICA

	<p>Autor Ramon Ripoll Masferrer</p> <p>Format 15 x 21 cm</p> <p>Pàgines 396 pàg.</p> <p>ISBN 84-8415-751-2</p> <p>Data publicació Desembre 2005</p> <p>Edita Publicacions de l'Abadia de Montserrat amb la col·laboració de l'Ajuntament de Girona i la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya</p> <p>Preu 30€</p>
---	---

Apunt biogràfic. Ramon Ripoll Masferrer

Ramon Ripoll i Masferrer és arquitecte, doctor per la Universitat Politècnica de Catalunya, i professor titular del Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció de la Universitat de Girona, de les assignatures d'Expressió gràfica i projectes, i Història de l'arquitectura. És autor del llibre: *Les masies a les comarques de Girona*, així com d'altres treballs sobre l'urbanisme, l'arquitectura i la construcció a Catalunya en els segles XVIII, XIX i XX.

La seva tesi doctoral va tractar de l'arquitectura i la ciutat en el període de la il·lustració a Catalunya; una investigació que va ser realitzada dins el Departament de Projectes Arquitectònics de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona i que ha estat la base del llibre que actualment publica l'editorial Publicacions de l'Abadia de Montserrat amb el títol: *L'arquitecte, l'arquitectura, i la ciutat. Girona: 1760-1835*.

Dins el camp professional ha participat en un bon nombre de treballs d'arquitectura en el camp de la restauració i obra nova. També es col·laborador assidu del diari El Punt.

Pròleg del llibre.

D'ençà uns quants anys la història urbana de Girona és objecte d'un interès continuat i multidisciplinar que ha permès un coneixement aprofundit i notable sobre l'evolució física de la ciutat des de la seva fundació a un nivell de detall extraordinari gràcies a una documentació textual immensa i de molta qualitat, a l'edició acurada i exhaustiva de la cartografia antiga, a les nombroses evidències arqueològiques i al bon estat, en moltes ocasions d'edificis, carrers i espais antics o molt antics. Tanmateix, aquests treballs s'havien centrat en l'etapa històrica que anava del primer establiment vers la tercera dècada del segle I aC, fins a 1535, a principis d'època moderna, on una *estima* d'un gran detall i fiabilitat havia fet possible dibuixar la planta de la ciutat emmurallada i dels entorns immediats a un nivell de detall insuperable. Calia, però, treballar amb el mateix rigor les etapes més recents de l'evolució física de la ciutat, a partir de mitjan segle XVI, on comencen a produir-se canvis significatius d'enorme importància i que acabaren per definir la fesomia de la ciutat fins al punt de fixar un *topos*, un lloc comú, que s'ha anat repetint una i altra vegada i que, sens dubte, ha definit la ciutat fins ben bé els anys seixanta del segle XX, com a vila clerical i militar, on convents, esglésies, casernes, baluards i muralles, ho impregnaven tot fins al darrer detall. Resseguir aquest procés i, a la inversa, l'última, fins ara, grans transformació, era capital i engrescador tot i les dificultats del treball com a conseqüència d'un volum ingent de dades sovint repartides en mil-i-un arxius molts dels quals es troben lluny de la ciutat.

Ramon Ripoll i Masferrer que havia treballat eficientment alguns aspectes relacionats amb la història urbana de Girona dels segles XVIII i XIX va tenir el coratge d'embarcar-se en una empresa complicada, llarga, costosa, feixuga i, sovint, poc agraïda per tirar endavant una tesi de doctorat de la qual n'ha resultat el llibre que, el lector, té a les mans que aplega tots els elements essencials del treball primigeni.

Hem tingut ocasió, des de molt aviat, de conèixer la gènesi del projecte, la seva evolució, les dificultats de controlar una documentació que, de tan gran, podia resultar inabastable. El vigor, la capacitat de treball i la intel·ligència de Ramon Ripoll van fer possible, finalment, donar forma i dibuixar un procés que se situa entre 1760 i 1835, un període de setanta-cinc anys a cavall entre dues centúries que no cal pensar que hagin estat triades a l'atzar sinó que marquen, com a punt de partida les grans reformes endegades pels il·lustrats de la corts de Carles III que tant tenen a veure amb urbanisme i arquitectura i que finalitzen amb la desamortització que significa un punt de partida de modificacions urbanes de gran volada i que era tema propi d'un altre treball de tanta volada. Entremig d'aquestes dates, la Guerra del Francès que, per a Girona va significar, recordem-ho, un punt d'inflexió les conseqüències de la qual van ser plom a les ales d'una ciutat que va necessitar més d'un segle per refer-se de les nafres. És, doncs, una etapa d'extraordinari interès la que analitza, descriu i reconstrueix Ramon Ripoll.

Altrament, aquest llibre té molts altres valors i toca altres aspectes tal com recorda el títol. L'autor ha profunditzat fins al detall en com funcionava la construcció d'edificis a Girona, en l'activitat dels mestres d'obres agremiats, en l'estructura, closa i feixuga d'aquelles entitats, en les reglamentacions i exàmens d'accés i en les dificultats, per part dels arquitectes il·lustrats, d'imposar noves maneres de fer més d'acord amb els nous temps. Girona esdevé, des d'aquest punt de vista, un exemple paradigmàtic de vila de dimensions mitjanes que es compara oportunament amb Barcelona, la capital del Principat, una ciutat gran i molt més dinàmica i on els canvis, dissenyats a la cort i propiciats pels nous temps, s'imposen més ràpidament i de manera més efectiva. Aquest és un capítol, amb personalitat pròpia, que permet resseguir la història de l'arribada de l'academicisme a Catalunya, de les noves idees sobre que ha de ser i com ha de ser l'arquitectura i la nova ciutat, i les dificultats de penetració d'aquest ideal en ciutats petites o mitjanes molt marcades per la tradició, poc donades a

innovacions i amb les dificultats inherents d'una plaça militar fronterera, closa dins d'un emmurallat asfixiant i sotmesa a disposicions dictades per la defensa que impossibilitaven créixer i que exigien als ciutadans feixugues càrregues econòmiques i amb una presència religiosa d'enorme densitat que ho acabava de complicar tot.

És per a nosaltres un plaer presentar aquest llibre que, com hem intentat sintetitzar. Parla de moltes coses sempre a l'entorn de la ciutat, dels arquitectes i mestres d'obres, de canvis i pervivències, de les dificultats d'innovar i del pes del costum. Estem convençuts que esdevindrà, des d'ara mateix, un excel·lent exemple, a l'entorn del pas del segle XVIII al XIX, de com una ciutat de característiques determinades, com Girona, ho va viure.

Altrament, aquella part que reconstrueix el seu aspecte físic durant aquell tres quarts de segle, on, entre altres coses, es defineixen amb precisió els diferents models de cases urbanes senyorials, menestrals, artesanals, que fan possible, encara, anar més enllà i arribar al darrer detall de la història urbana que ens acosta a on vivien, i per tant, a com vivien els ciutadans de Girona, rics i pobres, clergues o menestrals, militars o mestres d'obra, serveixen per anar completant la història urbana de Girona al màxim nivell de detall i de rigor, omplint un espai que fins ara només coneixíem a través dels plànols antics i, no cal dir, massa superficialment.

Josep M. Nolla i Brufau, Catedràtic d'Arqueologia de la Universitat de Girona

Per a més informació:

Departament de Comunicació COAC Girona: Vanessa Masip. Tel. 972 .41.28.96 – A/e: premsa.gir@coac.net
Sala de Premsa: http://www.e-coac.org/premsa/e-coac_noticies/